

Karácsonyi népszokások szerte Európában

Szent karácsonyeste! Micsoda öröm ez mifelénk a gyermekvilágban, de még a nagyok között is. Az esztendő legboldogabb napja. Nincs még egy hozzáfogható. Az apróságok alig tudják kívánni a sötétedést, mikorra már meg lehet gyújtani a ragyogó fa tarka gyertyácskáit, repeső szívvel lehet örülni a számtalan, szebbnél szebb ajándéknak.

Így van-e ez más országban is? Hogyan örül az angol gyermeksereg, hogyan ünnepelnek Olaszországban? Van-e ott is karácsonyfa? Nem sokan tudják, hogy a mi karácsonyfánk nem magyar eredetű, hanem a német sógortól vettük át. A germánok „Christbaum”-jából lett a mi igazán magyarnak hitt szent fánk. De hagyjuk el néhány percre a mi karácsonyi örömeinket, vegyünk vándorbotot a kezünkbe, mérföldes csizmát a lábunkra s hipp-hopp!, ott leszünk, ahol akarunk. Bekukkantunk itt is, ott is, megnézzük, mit csinálnak széles Európában.

Az *angolok* karácsonyján a mi szakállas Mikulás bácsinkra emlékeztető jól megtermett szellem örvendezteti meg a gyermekvilágot. Szép számú kísérettel jelenik meg. Előtte, mögötte egy sor kislány, kislány. Meg vannak rakódva mindenféle jó holmival. Az egyik apród hatalmas képeskönyveket cipel. A másik nagy, tömött harisnyában tartogatja a sok drága kincset. Néhány kukta-fiú meg ugyancsak fel van fegyverkezve késsel, villával, kanállal. Ott lehet ám aztán csak nagy ujjongás, ahol a karácsonyi szellem-bácsi megjelenik.

Vízkereszti szokás szerint járják a falut a *lengyel* betlehemesek. A három szent királyok magasra kitarított fényes papírcsillagjával jelzik az isteni kisdéd születését. Akárcsak nálunk pár nappal később. A szomszéd

Litvániában

állatbőrbe bújt, medvének, gólyának öltözött emberek bámulására csődül össze a föld népe.

Egészen érdekes a nép szokása

Dániában

. A család ünnepélyesen egy tisztos szalmacsutakot helyez el a ház eresze alá. Így kéri a szent nap estéjén az Isten áldását.

Olaszország falvaiban ünnepélyes felvonulás van. A falu főpiacán összegyűlt tömeg kiválaszt egy fiatalasszonyt kis gyermekével. Ő jelképezi a Szűzanyát. Azután együtt elvonulnak valamely szoborhoz, emlékműhöz. Akad ilyen Itália legutolsó falucskájában is. Itt szépen, áhítatos lélekből énekelgetnek, majd leveszik a fiatal anya fejkendőjét és apró darabkákra széjjelszaggatva elosztják a jelenlevők között. Mindenki kap belőle egy csipetnyit, mit boldogan visz haza.

Nekünk azonban csak itthon a legkedvesebb a karácsony. Nincs sehol a világon oly gyönyörűség, mint az édes szülői házban várni a gyertyagyújtást, a „kriszkindli” ajándékait. Hát még a betlehemjárás. Igazi magyar helyeken elmaradhatatlan. Már hetekkel előbb készülnek ere az ügyesebb fiúk. Szép, tornyos „betlehemet” csinálni keménypapírból, lécekből, színes papírral beragasztani, nem kis tudomány ám! Mert kell rajta lenni néhány ablaknak, ahol kivilágítson a gyertya. Nem maradhat el a szép piros torony sem. Akár csak a hegyháti kis falucskák tornya. Benne pedig jászolban, szénán fekszik a kis Jézuska. Látni is lehet, ha az ablakon benéznek. Mindezt jól összeszerkeszteni, bizony nagy dolog! Aztán jó hangú énekes fiúkat kiválogatni. Akik el tudják mondani a családra, házra áldást kérő imát és szépen el tudják énekelni a szent éneket: *Csordapásztorok, midőn Betlehembe . . .* Csak, ha jól begyakoroltak, összetanultak mindent, akkor lehet jó helyekre, tisztos házakhoz is elmenni. Hogy szegényben ne maradjanak. És ilyenkor imitt-amott szépecskén jut pénz is a biztosan kijáró sütemény, dió, alma mellé.

Akik pedig otthonukban, meleg szobájukban várják a becsöngető betlehemes fiúkat, szívesen segítenek a szegényeken. Ők is örülnek. A szent karácsonyfa tövében gügyögő gyermekek öröme átragad a mamára, papára is. Visszagondolnak az ő gyermekkorukra, mikor a szülői házban várták a kis Jézuska jövetelét és este, mikor már le kellett feküdni, a szép hajas babával meg a tarka képeskönyvvel kezükben aludtak el.

Van-e, lehet-e hasonló öröm messzi országokban?

Forrás: Karácsonyi népszokások. Dombóvári Hírlap 1921. 5. évfolyam 52 .szám 1-2.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/DombovariHirlap_1921/?query=n%C3%A9pszok%C3%A1s&pg=264&layout=s